Cuprins

Abrevieri ..... **IX**

Capitolul I. Preliminarii privind dialogul social **1**
Secțiunea 1. Aspecte conceptuale 1
§1. Raportul de muncă 4
§2. Părțile raportului de muncă 10
2.1. Lucrătorul/salariatul 11
2.2. Angajatorul 18
§3. Partenerii sociali 22
3.1. Sindicatele 23
3.2. Organizațiile patronale 26
3.3. Reprezentativitatea 29
§4. Dialogul social 32
4.1. Dialogul social sindical 34
4.1.1. Bipartitismul 35
4.1.2. Tripartitismul 37
4.2. Dialogul social nesindical. Reprezentanții salariaților 40
§5. Pacea socială 44
§6. Negocierea colectivă 46
Secțiunea a 2-a. Necesitatea dialogului în raporturile de muncă 50
Secțiunea a 3-a. Reprezentarea lucrătorilor în cadrul organizației 53
§1. Nevoia de reprezentare a lucrătorilor 53
§2. Aspecte privind reprezentarea sindicală 57
§3. Absența reprezentării și riscurile asociate 61
§4. Scurt istoric al dialogului social în România 63

Capitolul II. Reprezentarea salariaților în dreptul românesc **72**
Secțiunea 1. Cadrul normativ 72
§1. Codul muncii 75
§2. Legea dialogului social 80
§3. Acte normative speciale 93
3.1. Codul administrativ 93
3.2. Legislație specială privind condițiile de muncă 94
3.3. Legislație specială privind informarea și consultarea 95
Secțiunea a 2-a. Obiectivele reprezentării salariaților 96
§1. Informarea și consultarea salariaților 96
1.1. Cadrul general de informare și consultare a angajaților 96
1.2. Comitetul european de întreprindere 102

1.3. Informarea și consultarea salariaților cu prilejul concedierii colective 109
1.4. Informarea și consultarea salariaților cu prilejul transferului de întreprindere 113
§2. Negocierea contractului colectiv de muncă 118
§3. Conflictele colective de muncă 124
§4. Conflictele individuale de muncă 133
§5. Acordul de *kurzarbeit* 139
Secțiunea a 3-a. Reprezentarea sindicală a salariaților 143
§1. Obținerea reprezentativității în contextul dreptului românesc actual 144
§2. Pierderea reprezentativității. Câteva considerații practice 150
§3. Reprezentarea sindicală în sectorul bugetar 153
§4. Reprezentarea sindicală în organismele tripartite 155
Secțiunea a 4-a. Reglementarea reprezentării nesindicale a salariaților 157
Secțiunea a 5-a. Reprezentarea salariaților încadrați cu contracte atipice de muncă 159
§1. Telemunca 159
§2. Munca la domiciliu 165
§3. Munca temporară 166
§4. Detașarea în cadrul prestării de servicii transnaționale 173
§5. Munca personalului casnic 178
Secțiunea a 6-a. Reprezentarea salariaților din sistemul public 181
§1. Salariații bugetari 181
§2. Reprezentarea salariaților în Radioul și Televiziunea publică 189

Capitolul III. Instituția reprezentanților salariaților 193
Secțiunea 1. Noțiune 193
Secțiunea a 2-a. Atribuții legale 202
§1. Atribuţiile stabilite de legiuitor în mod direct în sarcina reprezentanţilor salariaţilor, potrivit art. 223 C.muncii 202
§2. Atribuții stabilite de legiuitor prin alte dispoziții ale Codului muncii 204
§3. Atribuții stabilite prin Legea dialogului social 207
§4. Atribuţii stabilite de legiuitor prin acte normative speciale 210
Secțiunea a 3-a. Alegerea reprezentanților. Aspecte procedurale 214
Secțiunea a 4-a. Participarea reprezentanților salariaților la negocierea colectivă 218
Secțiunea a 5-a. Rolul reprezentanților salariaților în cazul conflictelor colective de muncă 223
Secțiunea a 6-a. Măsuri de protecție a reprezentanților salariaților 228
Secțiunea a 7-a. Raportul dintre reprezentanții salariaților și sindicat 232
Secțiunea a 8-a. Relația dintre salariat și reprezentantul său 234
Secțiunea a 9-a. Reprezentarea sindicală și nesindicală a salariaților. Distincții 241

Capitolul IV. Alte modalități de reprezentare și/sau de promovare a intereselor salariaților 245
Secțiunea 1. Profesioniști 245
§1. Avocatul 245
§2. Expertul în legislaţia muncii 251
§3. Mediatorul 254
Secțiunea a 2-a. Agenții de intermediere 256
§1. Agenţia pentru ocuparea forţei de muncă 257
§2. Agenţia de plasare a forţei de muncă pe piaţa internă 260
§3. Agenţia de plasare a forţei de muncă în străinătate 261
Secțiunea a 3-a. Organizații profesionale 267
Secțiunea a 4-a. Comitete de sănătate și securitate în muncă 268
Secțiunea a 5-a. Asistenții judiciari 269
Secțiunea a 6-a. Inspectorii de muncă 271

Capitolul V. Reprezentarea salariaților în dreptul internațional și european 276
Secțiunea 1. Convenții ale Organizaţiei Internaționale a Muncii 278
Secțiunea a 2-a. Norme ale Uniunii Europene 287
§1. Carta Socială europeană revizuită 291
§2. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene 292
§3. Directiva 2009/38/CE privind instituirea unui comitet european de întreprindere 294
§4. Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale 299
Secțiunea a 3-a. Jurisprudența europeană 300
§1. Curtea de Justiţie a Uniunii Europene (CJUE) 301
§2. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) 303

Capitolul VI. Reprezentarea salariaților în dreptul comparat 309
Secțiunea 1. Reprezentarea sindicală 310
§1. State non-UE 310
§2. State UE 313
Secțiunea a 2-a. Reprezentare nesindicală. Comitetul de întreprindere 323
§1. State non-UE 324
§2. State UE 325

Capitolul VII. Concluzii şi propuneri *de lege ferenda* 334
Secțiunea 1. Definirea la nivel internațional a noțiunii de angajator 339
Secțiunea a 2-a. Adoptarea unei Recomandări la nivelul Organizației Internaționale a Muncii, privind noile forme de reprezentare a salariaţilor 340
Secțiunea a 3-a. Reprezentarea salariaților atipici la nivelul UE 341
Secțiunea a 4-a. Reglementarea comitetelor de întreprindere ca formă de reprezentare a salariaţilor 343
Secțiunea a 5-a. Reglementarea instituției reprezentanților salariaților în cuprinsul Legii dialogului social 346
Secțiunea a 6-a. Propuneri privind desemnarea reprezentanților salariaților 347

Secțiunea a 7-a. Propuneri privind funcționarea instituției reprezentanților salariaților 348
Secțiunea a 8-a. Propuneri privind negocierea colectivă 349
Secțiunea a 9-a. Propuneri privind contractul colectiv de muncă 350
Secțiunea a 10-a. Propuneri privind reglementarea organizațiilor sindicale 351
Secțiunea a 11-a. Propuneri privind rolul consultanților externi, reglementați prin Legea nr. 213/2020 352
Secțiunea a 12-a. Propunere privind medierea muncii în străinătate 353

Bibliografie 356

Index 381